
Správa o výsledku kontroly

V zmysle ustanovenia § 18f zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, Pravidiel kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Mesta Nitry, Plánu kontrolnej činnosti na I. polrok 2026 a Písomného poverenia hlavného kontrolóra č. 6/2026 zo dňa 07.05.2026 vykonala Mgr. Jarmila Krčmárová, referentka kontrolórka a Ing. Oľga Hetényiová, hlavná kontrolórka mesta Nitry, kontrolu vedenú na ÚHK pod por. č. 6/2026 a názvom:

Kontrola dodržiavania Smernice č. 4/2007 o poskytovaní jednorazového finančného príspevku osobitným skupinám obyvateľov mesta Nitry v znení platných dodatkov.

Kontrolovaný subjekt: **Mestský úrad v Nitre**

Kontrola bola vykonaná v termíne: **15.05.2026 – 29.07.2026**

Kontrolované obdobie: **rok 2025**

Predmetom kontroly bolo dodržiavanie Smernice č. 4/2007 o poskytovaní jednorazového finančného príspevku osobitným skupinám obyvateľov mesta Nitry (ďalej aj ako „Smernica“) v platnom znení a v kontrolovanom období.

Cieľom kontroly bolo preverenie opodstatnenosti vyplatenia príspevkov osobitným skupinám obyvateľov v zmysle podmienok ustanovených v predmetnej Smernici a dodržiavanie ustanovení smernice dotknutými zamestnancami mesta.

Výkon kontroly bol uskutočnený na základe dokladov predložených od kontrolovaného subjektu – Odbor sociálnych služieb MsÚ Nitra (ďalej aj ako „OSS“), ktorý zároveň písomne potvrdil, že ním predložená dokumentácia bola úplná a pravdivá.

1. Základné informácie

Mestské zastupiteľstvo v Nitre na svojom zasadnutí dňa 22.03.2007 uznesením č. 61/2007-MZ splnomocnilo primátora mesta Nitry na poskytovanie jednorazových finančných príspevkov osobitným skupinám obyvateľov mesta Nitry do výšky schválených finančných prostriedkov v rozpočte mesta Nitry. Smernica upravuje postup pri poskytovaní jednorazových finančných príspevkov osobitným skupinám obyvateľov mesta Nitry v súlade s výškou schválených finančných prostriedkov v rozpočte mesta Nitry na príslušný rozpočtový rok. Predmetom úpravy smernice je:

- poskytovanie jednorazového príspevku pri narodení dieťaťa,
- poskytovanie jednorazového príspevku obyvateľom mesta po priznaní nároku na predčasný starobný alebo starobný dôchodok.

V zmysle čl. 2 Smernice sa finančné príspevky poskytujú za splnenia v nej definovaných podmienok a na poskytnutie príspevku nevzniká právny nárok v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov.

1.1 Jednorazový príspevok pri narodení dieťaťa (Smernica čl. 3)

Jednorazový príspevok pri narodení dieťaťa sa poskytuje za účelom hmotnej podpory a pomoci pri výkone rodičovských práv a povinností manželom ako rodičom dieťaťa, matkám žijúcim v partnerskom vzťahu bez uzatvorenia manželstva, osamelým matkám a ovdovelým matkám alebo otcom (ďalej ako „oprávnená osoba“).

Jednorazový príspevok pri narodení dieťaťa patrí za splnenia nasledujúcich podmienok:

- a) narodenie dieťaťa a toto sa dožije viac ako 28 dní,
- b) trvalý pobyt dieťaťa na území mesta Nitry viac ako 28 dní odo dňa narodenia. V prípade, ak je dieťa narodené mimo územia SR matke s trvalým pobytom na území mesta Nitry, ktoré následne bude prihlásené na trvalý pobyt v meste Nitra, o priznaní a udelení príspevku rozhodne primátor mesta Nitry na základe individuálnej žiadosti matky po preskúmaní žiadosti odborom sociálnych služieb,
- c) trvalý pobyt matky na území mesta Nitry viac ako 28 dní odo dňa narodenia dieťaťa ku ktorému sa jednorazový príspevok žiada,
- d) dieťa po pôrode nebolo zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov alebo dieťaťu nebola nariadená ústavná starostlivosť podľa osobitných predpisov,
- e) v prípade, ak oprávnená osoba má záväzok voči mestu Nitra, bude jednorazový príspevok započítaný proti hodnote záväzku v príslušnej výške, o čom budú vyhotovené pokladničné doklady v pokladni MsÚ,
- f) oprávnená osoba podá mestu Nitra žiadosť o poskytnutie jednorazového príspevku pri narodení, a to najneskôr do 12 mesiacov odo dňa narodenia dieťaťa,
- g) oprávnená osoba je zapísaná ako rodič dieťaťa v rodnom liste dieťaťa,
- h) oprávnená osoba, ktorej bolo dieťa do 90 dní odo dňa narodenia zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu a následne bolo osvojené môže o tento príspevok požiadať najneskôr do 24 mesiacov odo dňa narodenia dieťaťa.

1.2 Jednorazový príspevok obyvateľom mesta Nitry po priznaní nároku na predčasný starobný alebo starobný dôchodok (Smernica čl. 4)

Jednorazový príspevok obyvateľom mesta Nitry po priznaní nároku na predčasný starobný alebo starobný dôchodok sa poskytuje za účelom hmotnej podpory a pomoci obyvateľom mesta Nitry v dôchodkovom veku. Jednorazový príspevok obyvateľovi mesta Nitry po priznaní nároku na predčasný starobný alebo starobný dôchodok sa poskytuje výlučne na jeho žiadosť po splnení podmienok podľa čl. 4 ods. 3 Smernice. Jednorazový príspevok patrí za splnenia podmienok:

- a) žiadateľ podá žiadosť o poskytnutie príspevku na predpísanom tlačive MsÚ,
- b) žiadateľovi bol priznaný nárok na predčasný starobný alebo starobný dôchodok dotknutým orgánom, o čom predloží doklad,
- c) žiadateľ podá žiadosť o príspevok najneskôr do 12 mesiacov odo dňa vzniku nároku na dôchodok,
- d) žiadateľ má nepretržite najmenej 25 rokov trvalý pobyt na území mesta pred priznaním nároku na predčasný starobný alebo starobný dôchodok,

-
- e) žiadateľ má vyrovnané záväzky voči mestu Nitra,
 - f) príspevok patrí aj žiadateľovi, ktorému vznikol nárok na starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok, ale nakoľko invalidný dôchodok je vyšší ako starobný dôchodok, naďalej sa mu vypláca invalidný dôchodok.

2. Kontrola poukázania jednorazových príspevkov a dodržiavania ustanovení smernice

2.1 Príspevok pri narodení dieťaťa

Smernica (čl. 3 ods. 3 - 6) stanovuje podmienky k poskytnutiu príspevku a to ak oprávnená osoba podá mestu Nitra žiadosť o poskytnutie jednorazového príspevku pri narodení dieťaťa na predpísanom tlačive MsÚ. V prípade osvojeného dieťaťa oprávnená osoba k žiadosti prikladá fotokópiu rodného listu dieťaťa a rozhodnutie súdu o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti do 28 dní odo dňa narodenia; na výzvu mesta Nitry - odboru sociálnych služieb MsÚ je žiadateľ povinný predložiť aj originál rodného listu a právoplatného rozhodnutia súdu.

Smernica určuje i postupy procesov k poskytnutiu tohto príspevku a to tak, že na základe doručených žiadostí referát informačných technológií MsÚ v súčinnosti s referátom evidencie obyvateľov a domov MsÚ vyhotoví zoznam údajov o narodeniach detí spravidla za príslušný kalendárny mesiac, najneskôr do 5. dňa nasledujúceho mesiaca po splnení podmienky trvalého pobytu dieťaťa na území mesta Nitry viac ako 28 dní odo dňa narodenia. Referát evidencie obyvateľov a domov MsÚ bezodkladne poskytne vyhotovený zoznam OSS, ktorý preverí a posúdi splnenie ďalších podmienok pre poskytnutie príspevku oprávneným príjemcom v zmysle Smernice.

Ak oprávnená osoba spĺňa podmienky pre poskytnutie príspevku, tak OSS zabezpečí poukázanie príspevku na bankový účet určený oprávnenou osobou alebo zašle oprávnenej osobe finančný poukaz na prevzatie príspevku v pokladni MsÚ (v závislosti od zvolenej formy vyplatenia príspevku oprávnenej osobe). OSS zabezpečí vykonanie úkonov započítania jednorazového príspevku k proti hodnote záväzku v príslušnej výške, ak oprávnená osoba má záväzok voči mestu Nitra.

Smernicou je určený príspevok pri narodení dieťaťa vo výške 85 €. Príspevok na to isté dieťa patrí iba raz a vypláca sa výlučne jednému z rodičov, príp. zákonnému zástupcovi dieťaťa.

Ku kontrole bolo predložených celkom 368 žiadostí o poskytnutie jednorazového príspevku pri narodení dieťaťa na predpísanom tlačive MsÚ. Zároveň boli predložené zoznamy evidovaných narodených detí s údajmi o ich rodičoch, pričom v prípadoch, keď mesto v čase spracovania údajov evidovalo voči rodičom dieťaťa pohľadávku, boli záznamy doplnené ručne. Podľa vystavených platobných poukazov za kontrolované obdobie bolo žiadateľom o jednorazový príspevok priznaných spolu 31 280 €. Na základe Záverečného účtu mesta Nitra za r. 2025 bolo na jednorazové príspevky pri narodení dieťaťa poukázaných z rozpočtu mesta celkom 29 920 €. Rozdiel medzi priznaným a vyplateným príspevkom predstavuje 1 360 €, pričom vznikol v prípadoch, keď v kontrolovanom období nedošlo k zúčtovaniu príspevku (napr. z dôvodu jeho neprevzatia v pokladni MsÚ). Z celkového počtu 368 vystavených platobných poukazov na poukázanie príspevku, bol v 261 prípadoch príspevok poukázaný na protiúčet žiadateľa. Platobné poukazy na predmetný príspevok boli v 107 prípadoch zaslané do pokladne MsÚ, a to aj z dôvodu možného započítania pohľadávok mesta voči evidovaným záväzkom žiadateľov.

V procese výkonu kontroly bolo preverené dodržanie podmienok na poskytnutie jednorazového príspevku a zároveň náhodným výberom bolo preverené dodržanie postupov pri zápočte príspevku voči záväzkom žiadateľov (matky a otca dieťaťa). Kontrola bola zameraná na prípady, v ktorých text platobného poukazu uvádzal dlh žiadateľa voči mestu. Konkrétne bolo skontrolované vyplatenie príspevkov na základe platobných poukazov vystavených za mesiace január a september 2025.

V mesiaci január 2025 bolo vystavených celkom 40 platobných poukazov a z toho 19 obsahoval dlh žiadateľa voči mestu. V 7 prípadoch si žiadatelia príspevok v hotovosti neprevzali, ani nevyužili možnosť jeho započítania na úhradu svojho záväzku, v 8 prípadoch došlo k zápočtu poskytnutého príspevku k protihodnote záväzku v deň vyplatenia príspevku a v ostatných prípadoch boli záväzky vyrovnané v čase pred poskytnutím predmetného príspevku.

V mesiaci september 2025 bolo vystavených celkom 36 platobných poukazov a z toho 12 obsahoval dlh voči mestu. V 5 prípadoch nedošlo k prevzatíu príspevku v pokladni a ani k jeho započítaniu voči záväzku žiadateľa, v 2 prípadoch došlo k zápočtu poukázaného príspevku k protihodnote záväzku v deň vyplatenia príspevku a v ostatných prípadoch boli záväzky vyrovnané v čase pred poskytnutím príspevku.

Výsledky kontroly vybranej vzorky nepreukázali vyplatenie jednorazového príspevku pri narodení dieťaťa v čase, keď žiadatelia (rodičia) nemali splatené záväzky voči Mestu Nitra.

Poznatok ÚHK:

V zmysle Smernice má Odbor sociálnych služieb MsÚ zabezpečiť vykonanie úkonov započítania jednorazového príspevku k proti hodnote záväzku v príslušnej výške, ak oprávnená osoba má záväzok voči mestu Nitra. Toto oprávnenie má svoje opodstatnenie najmä vtedy, ak si žiadatelia s evidovaným dlhom predmetný príspevok v pokladni MsÚ neprevzmu. Nevysporiadané platobné poukazy (t.j. neprevzaté prostriedky v pokladni MsÚ) sú následne sústredované na OSS, ktorý ich eviduje. V r. 2025 bolo takýchto platobných poukazov 43, pričom u jednotlivých osôb bol evidovaný dlh voči mestu spolu vo výške 16.875,34 €. Ako nedostatok je možné konštatovať, že Smernica bližšie neurčuje ďalšie postupy pre OSS v konaní pre vyrovnanie evidovaných pohľadávok mesta, ani poradie uspokojovania pohľadávok mesta voči príjemcovi predmetného príspevku (napr. určenie priority medzi daňami a miestnymi poplatkami). ÚHK preto odporúča doplniť do Smernice presné pravidlá pre tieto situácie.

2.2 Príspevok po priznaní nároku na predčasný starobný alebo starobný dôchodok

V Smernici (čl. 4 ods. 4 - 8) sú stanovené podmienky a postupy k poskytnutiu príspevku ak príjemca podá žiadosť o priznanie príspevku spolu s príslušnými dokladmi na Klientskom centre služieb odboru sociálnych služieb MsÚ. Referát evidencie obyvateľstva MsÚ poskytne údaje o dĺžke trvania trvalého pobytu žiadateľa v meste Nitra a odbor miestnych daní a poplatkov preverí, či žiadateľ nie je dlžník voči mestu na daniach a miestnych poplatkoch. Žiadosti o priznanie jednorazového príspevku spracováva a podmienky poskytnutia finančného príspevku overuje odbor sociálnych služieb. Poskytnutie jednorazového príspevku následne schvaľuje primátor mesta.

Oprávnený príjemca si na základe platobného poukazu vystaveného odborom sociálnych služieb MsÚ prevezme finančný príspevok v hotovosti v pokladni MsÚ alebo na požiadanie žiadateľa sa mu príspevok zašle prevodom na ním určený bankový účet.

V zreteľa hodných prípadoch primátor mesta Nitry môže odpustiť nesplnenie niektorej v Smernici stanovených podmienok (čl.4 ods. 3 písm. b) - e)). Predmetný príspevok obyvateľovi mesta patrí iba raz a jeho výška je 85 €. Príspevok v zníženej výške 75 € patrí žiadateľovi v prípade, ak mu k splneniu podmienky určenej v čl. 4 ods. 3 písm. d) chýba najviac 5 mesiacov (t.j. trvalý pobyt najmenej 25 rokov nepretržite).

Ku kontrole bolo predložených celkom 199 žiadostí o priznanie jednorazového príspevku obyvateľom mesta Nitry po priznaní nároku na predčasný starobný alebo starobný dôchodok. V dvoch prípadoch došlo k späťvzatiu žiadostí samotnými žiadateľmi z dôvodu nesplnenia podmienky 25 rokov trvalého pobytu v meste Nitra. V jednom prípade bola žiadateľovi udelená výnimka primátorom mesta Nitra. Dôvodom na udelenie výnimky boli okolnosti hodné osobitného zreteľa, nakoľko Sociálna poisťovňa doručila rozhodnutie o dôchodku až po dvoch rokoch od vzniku nároku. Z tohto dôvodu žiadateľ nedodržiaval povinnú 12-mesačnú lehotu na podanie žiadosti o príspevok.

Za kontrolované obdobie bolo žiadateľom o jednorazový príspevok priznaných spolu 16 745 €. V zmysle Záverečného účtu mesta Nitra za r. 2025 bolo z rozpočtu mesta na jednorazové príspevky pri odchode do dôchodku poukázaných celkom 16 405 €. Rozdiel medzi priznanou a vyplatenou dávkou bol vo výške 340 €, čo nastalo v prípadoch keď v kontrolovanom období ešte nedošlo k zúčtovaniu príspevku.

V procese výkonu kontroly bolo preverené dodržanie postupov k poskytnutiu jednorazového príspevku. Prekontrolované boli všetky žiadosti o priznanie príspevku s preverením dodržania povinnosti vydokladovania a splnenia podmienok podľa čl. 4 ods. 3 Smernice.

Kontrolou dodržania postupov pri podaní žiadosti k poskytnutiu príspevku neboli zistené nedostatky.

Kontrolné zistenie:

V jednom prípade (spis č. 108) bol žiadateľovi duplicitne vyplatený príspevok, čím došlo k porušeniu podmienky jeho jednorazového poskytnutia.

Počas výkonu kontroly došlo k vráteniu duplicitne vyplateného príspevku, zo strany príjemcu späť na bankový účet mesta.

2.3 Podmienky záverečných ustanovení smernice

V zmysle čl. 5 smernice sa poskytovanie jednorazových príspevkov dotýka výlučne príjemcov, ktorí splnili podmienky na poskytnutie príspevku. V prípade, že v príslušnom roku nie sú vyčerpané všetky finančné prostriedky schválené v rozpočte Mesta Nitry daného roka vyčlenené na účely podľa smernici, primátor mesta v súlade s rozpočtovým opatrením schváleným Mestským zastupiteľstvom v Nitre určí kritériá pre ich prerozdelenie obyvateľom mesta Nitry.

V zmysle Záverečného účtu Mesta Nitra za rok 2025 vyplýva, že k prerozdeleniu prostriedkov nedošlo a čerpanie rozpočtu 2025 bolo nasledovné:

Názov rozpočtu	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený	Plnenie v €	Plnenie v %
Príspevok pri odchode na dôchodok	40 000	34 800	16 405	47,1
Príspevok pri narodení dieťaťa	40 000	37 500	29 920	78,8

Ku kontrole nebolo predložené žiadne rozpočtové opatrenie, ktoré by preukazovalo, že boli určené kritériá na prerozdelenie nevyčerpaných finančných prostriedkov z rozpočtu Mesta Nitra pre rok 2025.

Kontrolne zistenie:

Kontrolou bolo zistené, že postup nebol realizovaný v súlade s ustanovením čl. 5 ods. 3 Smernice č. 4/2007 o poskytovaní jednorazového finančného príspevku osobitným skupinám obyvateľov mesta Nitry v znení platných dodatkov.

Poznámka ÚHK

Na základe poznatkov získaných kontrolou a doterajšej aplikačnej praxe možno konštatovať, že ustanovenie čl. 5 ods. 3 Smernice č. 4/2007 o poskytovaní jednorazového finančného príspevku osobitným skupinám obyvateľov mesta Nitry v znení platných dodatkov sa v praxi dlhodobo neuplatňuje a vzhľadom na možnosti operatívneho rozpočtového hospodárenia mesta stráca svoj praktický význam. Z uvedeného dôvodu sa odporúča zvážiť jeho vypustenie zo Smernice pri jej najbližšej aktualizácii.

3. Záver

Kontrola poskytovania príspevku pri narodení dieťaťa v Nitre za rok 2025 odhalila administratívny nedostatok súvisiaci so zápočtom príspevku voči záväzkom žiadateľov. Mesto nevyužíva neprevzaté príspevky na úhradu dlhov žiadateľov. Aj keď Smernica ukladá povinnosť príspevok pri existencii dlhu započítať, nedefinuje už presný postup a poradie uspokojovania pohľadávok mesta (napr. či sa finančné prostriedky majú prednostne pripísať na úhradu miestnych daní alebo poplatkov). Absencia jasných pravidiel pre zápočty v internej Smernici vedie aj k neefektívnemu vymáhaniu pohľadávok mesta. Útvar hlavného kontrolóra preto odporúča v tomto smere aktualizovať internú Smernicu o presné postupy v zmysle kontrolných odporúčaní.

Kontrola poskytovania jednorazového príspevku pre novopriznaných dôchodcov za rok 2025 potvrdila celkovo vysokú administratívnu disciplínu. Z predložených žiadostí boli podmienky trvalého pobytu, lehoty a bezdlžností voči Mestu Nitra riadne overované a dodržané. Kontrola preukázala aj oprávnenosť dvoch späťvzatí žiadostí a jednej výnimky udelennej primátorom mesta z dôvodov hodných osobitného zreteľa (omeškanie rozhodnutia Sociálnej poisťovne).

Vykonaná kontrola, ale odhalila zlyhanie kontrolného mechanizmu pri poukazovaní platieb. Významným kontrolným zistením bolo duplicitné vyplatenie príspevku (v jednom prípade pre dôchodcu), čím došlo k porušeniu Smernice v podmienke jednorazovosti poskytnutia príspevku.

Tento prípad poukazuje na potrebu posilniť finančnú kontrolu pred samotným poukázaním prostriedkov tak, aby sa zabránilo opakovanému schváleniu už vyplateného príspevku.

Kontrolovaný subjekt bol oprávnený v lehote do 10.08.2026 predložiť písomné námietky k pravdivosti, úplnosti alebo preukázateľnosti zistených nedostatkov, k návrhu odporúčaných opatrení na nápravu zistených nedostatkov, k lehote na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení a k lehote na predloženie dokumentácie preukazujúcej splnenie prijatých opatrení. V stanovenom termíne neboli kontrolnému orgánu predložené žiadne námietky.

Správa o výsledku kontroly bola vypracovaná dňa 19.08.2026 a jeden výťah bol odovzdaný prednostovi MsÚ Nitra.

Na základe výsledku kontroly boli kontrolovaným subjektom prijaté nasledovné opatrenia na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku:

1. Novelizovať internú Smernicu o poskytovaní jednorazového finančného príspevku osobitným skupinám obyvateľov mesta Nitry s ohľadom na doterajšiu prax a doplniť do nej presný metodický postup a poradie započítavania príspevkov vo vzťahu k pohľadávkam mesta.
2. Zaviest' krížovú kontrolu (softvérovú alebo manuálnu) pred schválením platobného poukazu, ktorá spoľahlivo zamedzí duplicitnému vyplateniu už raz poskytnutého príspevku tomu istému príjemcovi.

Na základe § 20 ods. 1 písm. d) zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov má kontrolovaný subjekt uloženú povinnosť v lehote do 31.05.2027 predložiť dokumentáciu preukazujúcu splnenie prijatých opatrení.

Táto správa o výsledku kontroly bola prerokovaná dňa 22.09.2026 na zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Nitre, ktoré prijalo uznesenie č. 306/2026-MZ.

Ing. Oľga Hetényiová, v. r.
hlavná kontrolórka mesta Nitry